

96
Projektas

Neskelbtinas

LIETUVOS TARYBŲ SOCIALISTINĖS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PREZIDIUMO

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS TSR BAUDŽIAMOJO KODEKSO
240 STRAIPSNIO TAIKYMO TVARKOS

*Pastaba:
Nutarimas be
paaiškinimų priimtas
1982. 11. 30 d.
Lr. Jankauskas*

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas

n u t a r i a:

1. Išaiškinti, kad sutinkamai su Lietuvos TSR baudžiamojo kodekso 240 straipsniu reikia laikyti:

- a) valkatavimu - asmens, neturinčio nuolatinės gyvenamosios vietos bastymąsi iš vienos gyvenamosios vietovės į kitą arba viename mieste (raijone) iš vienos vietos į kitą, gyvenimą ne iš darbo pajamų, vengiant visuomenei naudingo darbo, daugiau kaip keturis mėnesius iš eilės arba daugiau kaip keturis mėnesius bendrai paėmus per metus;
- b) elgetavimu - asmens gyvenimą ne iš darbo pajamų, gaunamų prašinėjant iš pašalinių asmenų pinigų, maisto produktų, rūbų ir kitokių materialinių vertybių;
- c) kitokiu parazitiniu gyvenimu - ilgalaikį, daugiau kaip keturis mėnesius iš eilės arba daugiau kaip keturis mėnesius bendrai paėmus per metus pilnamečio darbingo asmens gyvenimą ne iš darbo pajamų, vengiant visuomenei naudingo darbo.
- d) Ne darbo pajamos yra lėšos, gaunamos iš azartinių žaidimų, būrimo, prašinėjimo, smulkios spekuliacijos ir kitais antiteisiniais būdais.

2 e) Gyvenančiu ne iš darbo pajamų yra asmuo, kuriam tokios pajamos sudaro pagrindinį arba vieną svarbiausių egzistavimo šaltinių.

2. Kai yra pakankamų duomenų įtarti, kad asmuo vaikatauja ar elgetauja arba gyvena kitokią parazitiniį gyvenimą, jis kviečiamas arba pristatomas vidaus reikalų organui, o jei yra pagrindo - įstatymo nustatyta tvarka sulaikomas išaiškinti asmenybę ir gyvenimo būdą. Jei toks asmuo vengia atvykti į vidaus reikalų organus arba į medicininį patikrinimą darbingumui nustatyti, jį atvedina vidaus reikalų organas.

Vidaus reikalų organai privalo imtis priemonių išaiškinti asmenis, pradėjusius vaikatauti, elgetauti arba gyventi kitokią parazitiniį gyvenimą, užkirsti kelią tokių asmenų parazitiniškam gyvenimui ankstyvojoje stadijoje, laiku juos perspėti, padėti įdarbinti ir įkurdinti, aiškinti atsakomybę už parazitiniį gyvenimą.

3. Vaikataujantį ar kitaip parazitiniškai gyvenantį daugiau kaip tris mėnesius iš eilės arba daugiau kaip tris mėnesius bendrai paėmus per metus arba elgetaujantį asmenį ispėja vidaus reikalų organas apie tokio gyvenimo būdo neleistinumą.

Oficialus įspėjimas tokiam asmeniui pareiškiamas pasirašytinai, šis asmens nustatyta tvarka įregistruojamas ir jam išaiškinama, kad jeigu jis ir toliau gyvens parazitiniškai, bus patrauktas baudžiamojon atsakomybėn pagal Lietuvos TSR baudžiamojo kodekso 240 straipsnį.

Tuo pačiu vidaus reikalų organas kartu su kitais valstybiniais ir visuomeniniais organais suteikia paramą, reikalingą parazitiniškam gyvenimui nutraukti, ryšium su tuo:

darbingiems asmenims išaiškinama, kad jie turi per mėnesį savo nuožiūra išsirinkti darbovietę ir įsidarbinti, ir kad reikalingą paramą įsidarbinant jiems gali suteikti vietinės Liaudies deputatų tarybos vykdomasis komitetas;

nedarbingi asmenys, taip pat asmenys, sergantys infekcinėmis, venerinėmis, psichinėmis ir kitomis sunkiomis ligomis, siunčiami į TSRS sveikatos apsaugos ministerijos sistemos gydymo-profilaktines įstaigas; chroniškai alkoholikai ir narkomanai nustatyta tvarka siunčiami į gydymo-darbo profilaktoriumą; nusenę ir invalidai gali būti perduodami giminėms ir globėjams, patalpinami į invalidų ir senelių namus - internatus;

nepilnamečiai perduodami nepilnamečių reikalų komisijoms ar tėvams arba juos atstojantiems asmenims.

4. Vietinių Liaudies deputatų tarybų vykdomieji komitetai turi užtikrinti, kad būtų įdarbinti ir įkurdinti asmenys, nedirbantys visuomenei naudingo darbo, atsižvelgiant į jų profesinį parengimą ir išsilavinimą, ne vėliau kaip per penkiolika dienų po to, kai jie kreipėsi paramos įsidarbinti. Vietinių Liaudies deputatų tarybų vykdomųjų komitetų nurodymai įdarbinti šiuos asmenis privalomi įmonių, įstaigų ir organizacijų vadovams.

Įmonių, įstaigų ir organizacijų administracija bei visuomeninės organizacijos turi imtis priemonių, kad priimti į darbą asmenys liktų nuolatiniam darbui kolektyve, sudaryti jiems reikalingas gyvenimo sąlygas, organizuoti profesinį mokymą, kelti darbo kvalifikaciją, dirbti su jais auklėjamąjį darbą.

5. Pagal Lietuvos TSR baudžiamojo kodekso 240 straipsnį baudžiamajon atsakomybėn gali būti patraukti asmenys, vengiantys visuomenei naudingo darbo ir toliau valkataujantys arba elgetaujantys ar gyvenantys kitokią parazitinę gyvenimą, praėjus mėnesiui

po oficialaus įspėjimo.

Pagal Lietuvos TSR baudžiamojo kodekso 240 straipsnį baudžiamojon atsakomybėn taip pat gali būti patraukti asmenys, kurie nors ir laikinai nustoję vaikatauti arba elgetauti ar kitaip parazitiškai gyventi, tačiau metų laikotarpiu nuo oficialaus įspėjimo vėl ėmė vaikatauti arba elgetauti ar kitaip parazitiškai gyventi. Tokiu atveju pakartotinio oficialaus įspėjimo, numatyto šio nutarimo 3 straipsniu, nereikia.

Atsakomybėn už kitokį parazitinį gyvenimą negali būti patraukti I, II ir III grupės invalidai, vyresnės kaip 55 metų moterys ir vyresni kaip 60 metų vyrai, pensininkai, nėščios moterys, moterys, turinčios vaikų iki dvylikos metų, taip pat asmenys, tvarkantys namų ūkį.

6. Teismai, skirdami bausmę nuteistiesiems už elgetavimą arba kitokį parazitinį gyvenimą asmenims, kurie turi nuolatinę gyvenamąją vietą, atsižvelgiant į duomenis apie jų asmenybę, turi apsvarstyti ne tik galimybę skirti laisvės atėmimą, pasiuntimą į auklėjimo-darbo profilaktoriumą (vietoj laisvės atėmimo) arba pataisos darbus, bet ir lygtinio nuteisimo laisvės atėmimu, privalomai įjungiant nuteistąjį į darbą, tikslingumą.

7. Pripažinti netekusiais galios Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1975 m. rugsėjo 24 d. nutarimą "Dėl Lietuvos TSR baudžiamojo kodekso 240 straipsnio taikymo tvarkos", 1976 m. spalio 27 d. nutarimą "Dėl Lietuvos TSR baudžiamojo kodekso 240 straipsnio taikymo praktikos" ir 1977 m. liepos 30 d. nutarimą "Padaryti pakeitimus Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo 1975 m. rugsėjo 24 d. nutarime "Dėl Lietuvos TSR baudžiamojo kodekso 240 straipsnio taikymo tvarkos".

LIETUVOS TSR AUKŠČIAUSIOSIOS
TARYBOS PREZIDIUMO PIRMININKAS

LIETUVOS TSR AUKŠČIAUSIOSIOS
TARYBOS PREZIDIUMO SEKRETORIUS